

[Arbeidsliv]

Tony Cederteg er musiker, dj, kurator, tv-stjerne, modell og forlegger. Mange unge har suksess på flere fronter samtidig – de gjør skråstrekskarriere.

Alf Marius Opsahl og Live Fedog Thorsen

Gen

erasjon //

[Generasjon ///]

→ **L**EGE OG SKUESPILLER Anders Danielsen Lie (29) står på gulvet i sin egen stue på Grünerløkka Oslo. Lua er fortsatt på. Hans nye filmrolle krever nemlig en skamklipt skalle som han ikke er nevneverdig ivrig på å vise fram for offentligheten. Han stryker i stedet hendene over en gitar. Snart finner han fram en til. Inntil en vegg står et pumpeorgel. Inntil en annen står et piano.

- Det jeg egentlig drømmer om å lykkes med, er musikken, sier han.
- Ja vel?
- Jeg har faktisk spilt inn en plate.
- Du har spilt inn et helt album?
- Ja, sier han og tenker seg om et øyeblikk.
- Jeg har faktisk spilt inn to.

Nye takter. Danielsen Lie er et av disse unge menneskene som ikke nøyer seg med å bli flink i én ting, men som jobber hardt for å lykkes på flere områder. Han jobber deltid som lege på Legevakta i Oslo. Hovedrollen i filmen "Reprise" har satt fart på skuespillerkarrieren. I tillegg tjener han penger både som forfatter og spaltist.

Trenden er størst i USA. Å ha et visittkort fullt av skrånede streker er ikke lenger noe folk rister på hodet av, det er blant mange et ideal.

- Dagens unge forventer tredimensjonale liv og karrierer. Eldre tenker mer lineært, at de må bli ferdige med noe før de begynner på noe nytt, mener amerikanske Marci Alboher, som nylig ga ut boka «One Person/Multiple Careers: A New Model for Work/Life Success».

Alboher mener det er blitt stuert å beherske flere roller – også innenfor helt ulike bransjer og sektorer.

- Det er ikke sikkert du klatrer helt til topps på karrierestigen om du forfølger flere drømmer parallelt. Men gjort på den riktige måten, kan det være effektivt. Særlig når de ulike aktivitetene tjener flere enn ett formål, mener hun.

Ifølge Kristin Wahl i Karrierehuset har det lenge vært vanlig med to parallelle yrker.

- Før dreide det seg for mange om økonomi. De som velger dette i dag, gjør det nok også for selvfredstillelse og sosial aksept.

Suksess. Anders Danielsen Lie har allerede lykkes på flere områder. Nå satser han også på et til – musikken. Og han vil gjøre alt selv.

- Hvorfor gjør du så mye forskjellig?

- Jeg har alltid hatt mange interesser. Og når jeg går dypt inn i en interesse, blir det fort mer enn en hobby. Både musikk og skuespill er interesser som har fulgt meg gjennom livet, sier han.

- Noe av det skyldes nok også beslutningsvegring og vanskeligheter med å ta valg. Jeg har stadige kamper med meg selv, og føler meg innimellom både stykkevis og delt og helt utilstrekkelig. Legeyrket, for eksempel, er jo ikke noe man kan ha som en hobby. Det stilles strenge krav til oppdateringer og faglig nivå.

Samtidig er det til stor hjelp for ham som skuespiller, mener han.

- For å kunne spille troverdige karakterer, må man se folk. Og er det et sted man får oppleve ganske mange forskjellige typer, er det på Legevakta i Oslo.

- Hva sier du at du driver med, når du

Et jævla drittsted som burde jevnes med jorden. Det bor 8000 mennesker der, men det finnes ikke en eneste idé. At Lindgren ble født der, skulle man faen ikke tro

TONY CEDERTEG – OM HJEMSTEDET VIMMERBY

Navn:

Tony Cederteg

Alder: 27

Yrker:

Forlegger/modell/
trommeslager/dj/
kurator/program-
leder

MULTITALENT.

Tony Cederteg ville finne ut hva han var god til. Han tror han er best på å gjøre så mye som mulig samtidig. FOTO: STEFAN BORGJUS

presenterer deg for nye mennesker?

- Jeg pleier å si først at jeg jobber deltid som lege. Og at jeg har utsatt turnustjenesten på grunn av noen andre prosjekter jeg driver med. Da kommer det gjerne noen oppfølgings-spørsmål. Og jo mer jeg snakker, jo dummere føler jeg meg. Jeg tenker at de tror at livet mitt bare er kaos, sier han og ler.

- Jeg tror jeg trenger å holde på med litt flere ting. Jeg er avhengig av å få brukt flere sider av meg selv. De ulike systemene tilfreds-stiller ulike deler i meg.

Gamle forbilder. Han finner likesinnede i antikk kulturhistorie. I oldtidens Hellas var det ikke uvanlig å være både lege, filosof og kunstner på én gang.

- Det er på mange måter et tapt ideal. I dag er det stadig færre som har oversikt over flere felter. Høye faglige krav kan gjøre at tida blir en begrensning, selvfølgelig. Samtidig tror jeg det er opplagt at man mister et perspektiv når man spesialiserer seg på bare ett felt.

- Hvorfor kan du ikke la et av prosjektene dine være en hobby?

- Det burde nok egentlig være slik. Kanskje jeg tar noen sånne valg om jeg skulle få barn. Men inntil videre sliter jeg med å definere forskjellen. Jeg er ikke så flink til å skille mellom når jeg jobber og når jeg ikke gjør det. Musikken for eksempel, er jo fortsatt et taps-prosjekt. Men jeg klarer ikke å si at det er en hobby.

- Hvorfor ikke?

- Jeg vet ikke.

- Fordi du vil være flink?

- Nei ... Det er stor forskjell på å være flink og ha ambisjoner om å gjøre noe med høy kvalitet. Jeg vil gjerne gjøre noe med høy kvalitet, noe som er bra. Jeg vil gjerne bli anerkjent. Men flink? Nei, det vil jeg ikke være, sier Danielsen Lie.

- Man skaper ikke nødvendigvis noe som er bra selv om man er flink.

Navn:

Anders Danielsen Lie

Alder: 29

Yrker:

Lege/skuespiller/
forfatter/spaltist

INGEN HOBBY.

Anders Danielsen Lie – skuespiller, lege og musiker – klarer ikke å kalle noen av prosjek-tene sine en hobby. FOTO: ØYVIND ELVSBORG

It-boy. Svenske Tony Cederteg (27) sitter i sola utenfor klesbutikken «Our Legacy» i Stockholm. Han kjederøyker og myser mot folk gjennom colabunntykke brilleglass. Når folk passerer, sier de «hei, Tony!». Enten kjenner de ham, eller så tror de at de gjør det, og så stopper de og forteller om en ny utstilling, om en ny plate, om en ny fest.

For denne Tony er over alt om dagen. Han driver forlaget Cederteg Publishing, han er modell, han spiller trommer i rockebandet Owl, han dukker opp som dj på de hippe festene, og når han kuraterer utstillinger i Milano og New York, står Tony Cederteg øverst på plakaten – ikke kunstnerne.

På toppen av det hele er han programleder for «Streetsmart» på ZTV og jobber med et nytt prosjekt for SVT.

- Jeg er veldig rastløs, sier han og tenner en ny sigarett.

- Jeg liker å holde på med mye. Det er stimulerende. Jeg utvikler meg på mange områder samtidig.

- Hvordan begynte det?

- Det begynte vel mest som et slags forsøk på å finne ut hva jeg er best på.

- Har du funnet ut av noe?

- Nei ... Jeg tror kanskje jeg er best på å gjøre så mye som mulig samtidig. Jeg er flink til å forme ting. Jeg er flink til å forme visjoner og selge dem som produkter.

Reddet av byen. I høst starter Cederteg enda et forlag, ett som kun skal gi ut fotobøker. Den første utgivelsen blir en bok av fotografen Mathias Sterner, med bilder han har tatt av ... Tony Cederteg.

- Hvor viktig er merkevaren Tony Cederteg i det du gjør?

- Merkevaren? Jeg gjør til en hver tid det jeg har lyst til. Jeg driter i hva folk synes.

Han virker ikke overbegeistret over å måtte forklare alt han gjør og svarer sånn som kunstnere gjerne gjør, når de vil la kunsten snakke for seg selv.

- Jeg gjør det jeg gjør, sier han.

[Generasjon ///]

Deter ikke så lett for foreldre å si til barna at de må slutte med noe de liker. Da jeg måtte velge bort en rolle, skrev jeg sørgelige dikt til meg selv med gammelmodig språk.

HADDY N'JIE

➔ Han vokste opp i Vimmerby – Astrids Lindgrens fødeby.

– Et jævla drittsted som burde jevnes med jorden. Det bor 8000 mennesker der, men det finnes ikke en eneste idé. At Lindgren ble født der, skulle man faen ikke tro.

I Stockholm ble han overveldet av alle mulighetene.

– Det var en stor befrielse. På landet fikk jeg ikke aksept for noe som helst. Her ble jeg oppfordret til å drive med på med ting, og ikke advart mot å prøve.

– Visste du hva du ville gjøre da du dro?

– Nei, jeg ville bare ut. Jeg har alltid hatt mange interesser. Jeg begynte å interessere meg for foto da jeg var 14-15. Musikk begynte jeg med enda tidligere. Da jeg kom til Stockholm hadde jeg en lang periode hvor jeg famlet litt i ulike retninger og var vel rundt 25 før jeg fikk til noe jeg syntes var ordentlig.

– Er det mer akseptert i Sverige enn i Norge å gjøre suksess på flere felt samtidig?

– Jeg aner ikke. Jeg har aldri vært i Norge, men i Sverige har jeg inntrykk av at forskjellen ligger mellom by og land. På landet blir du holdt nede. I byen løftes du opp. Det er bare å kjøre på. Og det gjør jeg.

Formidlingsbehov. Haddy N'jie (29) fra Kolbotn i Oslo er nesten andekting når hun ramser opp de siste dagenes program:

– Først kommentarskriving, så jobb på kvelden med Queendom i Drammen. Folketale i Molde dagen etter, så forberede jobb som konferansier på Yara-utdelingen ...

Det går fort, og på innpust.

– Så være konfransier, så konsert, og så ...

Hun ser opp.

Og innimellom alt dette, innimellom alle disse etappene, har hun rukket å skrive en barnebok som kommer ut i høst, et teaterstykk som skal settes opp til våren og hun har skrevet låter til ny plate.

– Det er mye?

– Ja, det er mye. Jeg kunne ønske jeg bare gjorde én ting som jeg kunne sortere livet rundt. Men jeg har et stort formidlingsbehov, og må være i alle deler av meg selv. Hvis man er asymmetrisk som person, da får du leve som det. Jeg kan ikke late som jeg er en kjekk og grei dame.

– Er det ikke akkurat det du er?

– Jeg har alltid vært veldig flink, på skolen. Men i disse tingene jeg holder på med nå, er

JOBB PÅ JOBB.

Haddy N'jie (i midten) har prøver sammen med Queendom på kulturhuset i Asker. De skal ha forestilling for ansatte i Asker kommune.

FOTO: ØYVIND ELVSBORG

Navn:

Haddie N'jie

Alder: 29

Yrker:

Forfatter/artist/låtskriver/kommentator

jeg uskolert. I musikk er jeg den minst skolerte av alle. Jeg må bare stole på at det som kommer blir verdifullt.

– Men hvordan går det opp?

– Jeg har veldig ordningsnå. Jeg er et rutinemenneske. I arbeidslivet er jeg katastrofalt nøye. Og så gjør jeg ingenting hjemme, sier hun og ler.

Annerledes før. Allerede som 11-åring gikk hun på en solid smell.

Sangeren, musikeren, skuespilleren, skribenten, dramatiker og forfatteren Haddy N'jie sprang fra skolen på Kolbotn til ballettimer på Operaens ballettskole, og videre til NRKs barneprogram Midt i Smørøyet.

– Du ble utbrent som 11-åring?

– Ja.

– Hvordan var det?

– Det føltes som å være en liten klump smurt utover en kjempeskive. Det var som å være på gråten hele tiden. Jeg ville være best i alt, jeg følte at jeg måtte det.

Haddy N'jie tenker seg litt om.

– Men det er ikke så lett for foreldre å si til

barna at de må slutte med noe de liker. Da jeg måtte velge bort en rolle, skrev jeg sørgelige dikt til meg selv med gammelmodig språk.

– Å?

– Jeg tror jeg brukte ordet «vanæret».

Livredd blick. Barneboken til Haddy N'jie som kommer ut i høst handler om en jente som har lyst til å gjøre mye, men som ikke tør.

– En jente som har lyst til å gjøre mye?

– Det er et grunntema jeg sirkler rundt, det å tørre å ta plass. Jeg kommer fra et hjem der vi lærte å ta stor plass.

Da debutalbumet hennes «White lies» fikk femmer etter femmer på terningen i 2005, var det nesten ingen rundt henne som visste at Haddy N'jie hadde drevet med musikk. Hun sang bare på nachspiel når alle rundt henne sov.

– Jeg er livredd for andres blick. Det tror jeg gjelder særlig kvinner. De vil være borte enten de slanker seg og slanker seg og slanker seg, eller de er så flinke og snille at de bare forsvinner. Det ironiske er at jeg nå lever av

andres blick på meg, av at de liker meg, sier Haddy N'jie.

Konstant forandring. Marci Alboher tror det er noen typer mennesker som lettere klarer å kombinere flere karrierer enn andre.

– Folk med blandede karrierer er fleksible, nysgjerrige og åpne for forandring. Det å blande karrierer, er ikke for alle, mange vil grave dypt og bli eksperter.

Alboher tror likevel mange kan ha utbytte av å redefinere rollene sine, og kanskje si at noe skal være en hobby, mens man satser på noe annet som levevei.

Hun får følge av Tove Kjersti Kjølseth, psykolog ved Institutt for psykoterapi i Oslo.

– Psykiske lidelser, gjerne knyttet til stress og utbrenthet, den viktigste grunnen til at unge mennesker faller ut av arbeidslivet. Flere faller også ut tidligere enn før. Felles for mange av dem, er at de fokuserer for mye på flinkhet, sier Tove Kjersti Kjølseth.

En del av årsaken mener hun er økte krav til vellykkethet.

– De fleste som blir utbrente er mennesker

som baserer selvfølelsen sin på prestasjon. De baserer selvtiliten på det å være flink, sier hun.

– Hvorfor klarer noen å være flink til mye?

– De er velfungerende mennesker som har flere nyanser i personligheten sin. De legger inn pauser, eller gir seg selv rom til ikke å alltid være flink. De møter problemer som utfordringer og tolererer bedre negative sider, mener Kjølseth.

Artist og arkitekturpsykolog. Det første som møter deg om du klikker deg inn på hjemmesiden til den norske popduoen Kings of Convenience, er et eple formet av bynavn. Der står Montreal, Northampton, Orlando, Portland og Seattle. Der står San Fransisco og Silverlake.

Det var mellom alle disse byene at Eirik Glambæk Bøe (32) også ble arkitekturpsykolog.

– Jeg tror vi kom frem til at vi hadde vært i 120 ulike byer i verden, og da jeg tenkte tilbake, knyttet nesten alle minnene seg til det å komme til en ny by i et nytt land. I noen byer

TREHODET.

Eirik Glambæk Bøe er musiker, arkitekturpsykolog og skribent. Han opplever ofte krysspress og at det kan være krevende å pleie flere karrierer samtidig. FOTO: ERLEND HAUKELAND

fikk jeg følelse av at her føler jeg meg hjemme. Hvorfor? spør han.

Hjemme i Bergen leste han psykologi og oppdaget feltet arkitekturpsykologien.

– Jeg hadde vel også behov for noe forutsigbart. Popverdenen er både flyktig, forlokkende og nådeløs.

I dag er Eirik Glambæk Bøe både musiker, arkitekturpsykolog og skribent.

– Det oppstår ofte en krysspressituasjon. Jeg har erfart at kan være krevende å pleie to karrierer samtidig. Flinkheten er ikke helt enkel.

Det er psykologen Eirik Glambæk Bøe som snakker nå.

– Det er et uklart psykologisk farvann det å være flink. Den sveitiske psykologen Alice Miller skrev om "de flinke barna", og de flinke barna er ofte triste skjebner. Hun påpeker sammenhengen mellom depresjon og flinkhet.

Glambæk Bøe forklarer at de flinke barna har neglisjert sider av seg selv for å bli flinke, og at depresjonen er en selverkjennelsesprosess. Det er sorgen over det tapte selvet.

– Kjenner du deg igjen?

– Jeg har tendenser til å være flink, men jeg har ikke så mange flinkiskrav til meg selv. Jeg aksepterer at jeg kan være utilstrekkelig. Men jeg er obs når jeg møter folk som er veldig flinke.

I hodet. – Hva er forskjellen på flinkhet og perfeksjonisme?

– Flinkhet er andres blick på en, mens perfeksjonisme handler om ens egen vilje. Jeg er mye mer perfeksjonist enn flink. For meg er perfeksjonisme knyttet til glede, gleden over at noe blir bra.

– Hva med kvalitet?

– Jeg husker jeg leste magasinet Flix, som gies ut på Blindern, som hadde temanummer om kvalitet, og der var det en som sa: kvalitet handler om kjærligheten som er investert i arbeid. At det er investert mer enn det som er nødvendig. Man blir ofte glad i det man selv har laget. Myten Pigmalion er et godt eksempel på det. Han laget en kvinnestatue, og ble forelsket i henne, i sitt eget verk.

Eirik Glambæk Bøe gikk ett år på steinerskole utenfor London. Der laget de leire, jobbet lenge med den og lagde figurer.

– Vi ville brenne det, gjøre det til keramikk, noe varig. Men da sa læreren at vi måtte kaste det. «Det er begynnerarbeid, og har ingen verdi». Det var en knallhard lærepenge som var viktig.

Eirik Glambæk Bøe tenker seg om.

– Hvis man lykkes på et område, kan man få en mestringsfølelse som kan gi et urealistisk stort selvbylde. Ett av mine favorittsitater er av den amerikanske psykologen og filosofen William James. Han sier at det finnes to måter å føle seg bedre med seg selv på.

– Ok?

– Enten kan du få til mer. Eller så kan du prøve mindre.

redaksjonen@dn.no